

Aan de heer Geert Bourgeois

Viceminister-president en minister van Binnenlands Bestuur
Arenbergstraat 7
1000 Brussel

ons kenmerk --
uw kenmerk JL/MS
contact Jan Leroy – jan.leroy@vvsq.be – 02-211 55 36 – Mark Suykens: 02 211 55 25
datum 20 november 2012
bijlage(n)
onderwerp Planningsverplichtingen lokale besturen

1/4 Mijnheer de minister,

Met de publicatie van de omzendbrief van 26 oktober 2012 met de opsomming van de Vlaamse beleidsprioriteiten werd de eerste fase van de door Vlaanderen opgezette planlastvermindering afgerond. Zoals u weet is de VVSQ hiervoor al meer dan tien jaar vragende partij, en uiteraard zijn we heel tevreden met de doelstellingen die de Vlaamse overheid hieromtrent nastreeft. We kunnen ons ook scharen achter de inleidende toespraak die u hield op de studiedag die hierover op 5 november ll. in het Vlaamse parlement werd georganiseerd.

Wanneer we de omzendbrief van 26 oktober 2012 nader bestuderen, rijzen echter verschillende vragen. U vindt ze hieronder.

Ook OCMW's zijn lokale besturen

Op één verwijzing (in het stuk over stedenbeleid) na, ontbreken de OCMW's volledig in deze omzendbrief. Nochtans zullen de OCMW's bij de voorbereiding en uitvoering van heel wat Vlaamse beleidsprioriteiten een rol moeten spelen. De VVSQ betreurt dat de OCMW's in deze omzendbrief niet als lokaal bestuur met een eigen opdracht worden vermeld. Nochtans worden de OCMW-voorzitters uitdrukkelijk als bestemming van de omzendbrief vernoemd. De Vlaamse overheid heeft hier een kans gemist om te wijzen op het belang van een stuk gezamenlijke gemeente-OCMW-planning in de komende periode.

Ontbrekende sectoren

Er is een verschil tussen de in het planlastdecreet van 15 juli 2011 opgesomde decreten en besluiten die moeten worden aangepast enerzijds en de sectoren waarvan in de omzendbrief de Vlaamse beleidsprioriteiten worden opgesomd anderzijds. Zo vinden we in de omzendbrief niets terug over opvoedingsondersteuning, leefmilieu en kinderopvang. Een deel wordt opgevangen door een aanvullende omzendbrief van minister Vandeurzen.

Het blijft echter onduidelijk hoe en wanneer het besluit houdende lokaal beleid kinderopvang van 4 mei 2007 en het decreet opvoedingsondersteuning van 13 juli 2007 (omvorming tot preventieve gezinsondersteuning) zal aangepast worden in functie van het Planlastdecreet. Voor leefmilieu is de niet opname in de omzendbrief eigenaardig omdat Vlaams minister van Leefmilieu Joke Schauvliege in haar beleidsbrief 2012-2013 van 22 oktober 2012 het volgende

2/4 stelt: *'In uitvoering van het Planlastendecreet zal de Vlaamse Regering in het najaar van 2012 haar beleidsprioriteiten per beleidsdomein/minister bezorgen aan de lokale overheden. Op basis hiervan zullen die lokale overheden hun meerjarenplan moeten vorm geven. De beleidsprioriteiten geven binnen een groter kader een beeld van wat van de gemeenten verwacht wordt. Om een evenwichtig pakket naar voor te schuiven, zouden ook leefmilieu en natuur aan bod moeten komen.'* Bovendien is er in de sector leefmilieu grote onduidelijkheid over de financiële middelen die Vlaanderen tegenover haar mogelijke beleidsprioriteiten wil stellen. Over de samenwerkingsovereenkomst milieu blijven de gemeenten nog steeds in het ongewisse of er al dan niet nog middelen zullen zijn. Voor wat betreft de rioolsubsidies is het huidige toekenningsmechanisme zo dat het voor de gemeenten onmogelijk is om deze middelen in te plannen. Enerzijds verwacht de Vlaamse overheid van de gemeenten dat met de opmaak van de meerjarenplanning heel concreet ook middelen tegenover de doelstellingen geplaatst worden. Anderzijds krijgen de gemeenten geen inzicht in de Vlaamse middelen die ze hiervoor zouden kunnen aanwenden.

Ten slotte wordt aan VVSG gevraagd om ook een brief mede te verspreiden aan de lokale besturen over beleidsprioriteiten energie. Vlaamse ministers en departementen blijven dus via aparte sectorale richtlijnen en aanbevelingen in verspreide slagorde beleidsprioriteiten sturen.

Onze vragen hierbij zijn: is de lijst met Vlaamse beleidsprioriteiten zoals vermeld in de omzendbrief volledig, of zullen er de komende tijd nog andere worden geformuleerd? Als dat laatste het geval is, hoe strookt dat dan met de bepaling uit het Planlastdecreet dat die Vlaamse beleidsprioriteiten er uiterlijk tegen eind oktober 2012 hadden moeten zijn? Hoe moeten lokale besturen die begin 2013 met de opmaak van de strategische meerjarenplanning beginnen omgaan met het feit dat niet alle Vlaamse beleidsprioriteiten bekend zijn? Welke impact kan dit hebben op de geldstromen van Vlaanderen naar de lokale besturen?

Geïntegreerde aanpak

De omzendbrief is sectoraal opgebouwd, omdat de Vlaamse beleidsprioriteiten ook helemaal per sector zijn opgesteld. De VVSG betreurt dat de Vlaamse overheid er (tot nu toe) niet in geslaagd is om beleidsprioriteiten over de sectoren heen te formuleren. Nu overheerst een verkokerde indruk. De VVSG betreurt dat we als koepelorganisatie hierover in de maand oktober geen overleg hebben gehad met de Vlaamse overheid.

Verder blijkt ook de sterk verschillende graad van detailsturing in elke sector. Voor stedenbeleid worden bijvoorbeeld zeer algemene beleidsprioriteiten opgesomd, die een ruime eigen invulling door de democratisch verkozen lokale besturen mogelijk maken. Voor andere sectoren is dat veel minder het geval, met als meest extreme voorbeeld de sportsector. Daar zijn de beleidsprioriteiten veel meer gedetailleerd geformuleerd, en bovendien moeten besturen meteen op de vier prioriteiten intekenen om subsidie te krijgen. Als VVSG betreuren we het verder dat, ondanks (en volgens ons zelfs in strijd met) het Planlastdecreet, een aantal sectoren (bv. cultuur en sport) naast de BBC-rapportering via het meerjarenplan en de jaarrekening, ook nog eens aparte monitoring-eisen opleggen als voorwaarde voor de subsidiëring.

Verder is het voor gemeenten en OCMW's belangrijk om te weten of zij wél geïntegreerd (over de sectoren heen) tewerk kunnen gaan, zonder hun subsidies te verliezen wegens vermeende

3/4 dubbele subsidiëring. Heel concreet: mogen bepaalde (geplande of verrichte) acties worden aangegeven als inspelend op meer dan één Vlaamse beleidsprioriteit? Zullen die acties met andere woorden meer dan één zogenaamde 'deelrapportcode' kunnen en vooral mogen meekrijgen? De zinsnede '... bij het registreren van de transacties (ontvangsten en uitgaven) die aan de basis liggen van de meerjarenplanning, aangegeven in welke actie, actieplan en doelstelling de transactie kadert en met welke Vlaamse beleidsprioriteit(en) zij in verband staat' in de omzendbrief wekt de indruk dat dit moet kunnen. Is het mogelijk dat ook formeel te bevestigen?

Vlaanderen als (alomvattend?) kader

Wie de omzendbrief leest, kan de indruk krijgen dat de lokale besturen nu weten waar ze aan toe zijn voor hun meerjarenplanning 2014-2019. Dat is om verschillende redenen niet het geval.

Ten eerste (en daar legde u in uw toespraak correct de nadruk op) zijn gemeenten (en bij afleiding de OCMW's) democratisch verkozen overheden die in eerste instantie zelf politieke keuzes maken, rekening houdend met de maatschappelijke uitdagingen, de eigen politieke voorkeuren en de beschikbare financiële ruimte. Het is binnen dat kader dat de lokale besturen kunnen bekijken of het nuttig is om in te tekenen op één of meer Vlaamse beleidsprioriteiten, en daarvoor al dan niet subsidies te krijgen. Nu wordt soms de indruk gewekt dat het lokale beleid staat of valt door de beleidsprioriteiten en de eraan verbonden Vlaamse subsidies. Als we kijken naar wat de lokale besturen zelf in de meeste van de betrokken sectoren aan financiële middelen investeren, dan is dat vrijwel altijd een veelvoud van het bedrag dat Vlaanderen hiervoor uittrekt

Verder is voor gemeenten en zeker voor OCMW's ook het federale niveau een belangrijke sturende factor. In de omzendbrief had dat op zijn minst vermeld moeten worden.

Mijnheer de minister, we sluiten ons aan bij uw uitspraak bij de inleiding (the proof of the pudding is in the eating) van de studiedag van 5 november. De planlastvermindering is zeker goed bedoeld, of het ook in de feiten een stap vooruit wordt moet de komende jaren blijken.

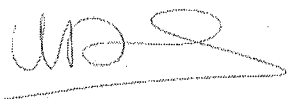
Toch zouden we u willen vragen om de inspanningen hier niet stop te zetten. Er bestaan tussen de Vlaamse overheid en de lokale besturen nog tal van andere financiële stromen die vandaag niet door het planlastdecreet worden gevat (onderwijs subsidies, rioolsubsidies, restauratiepremie's, enz.). Vlaanderen maakt momenteel werk van een zeer uitgebreid systeem van digitale rapportering. Dat systeem mag niet beperkt blijven tot de beleidsrapporten zoals ze omwille van de BBC-regels moeten worden opgesteld, en de eraan gekoppelde planlastverlaging. We dringen erop aan dat er een tijdschema wordt gemaakt waardoor binnen niet al te lange tijd alle andere (financiële) aanvraag- en rapporteringslijnen tussen Vlaanderen en de lokale besturen hierop zouden worden geënt, dat met andere woorden de Vlaamse overheid (of een deelentiteit ervan) bij gemeenten en OCMW's geen gegevens meer zou opvragen die via de digitale rapportering eigenlijk al bij de Vlaamse overheid aanwezig zijn.

De VVSG is graag bereid om aan deze 'planlastverlaging fase 2' haar medewerking te verlenen. De studie die momenteel binnen Vlabest wordt uitgevoerd en die de bedoeling heeft

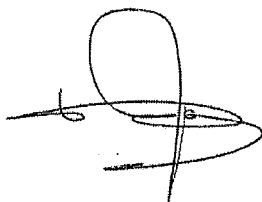
4/4 om alle Vlaamse subsidiekanalen voor lokale besturen in kaart te brengen kan hiertoe een eerste stap zijn.

Een afschrift van deze brief wordt ook bezorgd aan de minister-president en aan de secretaris-generaal van het departement bestuurszaken.

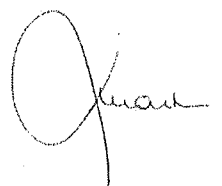
Hoogachtend,

Sabine Van Dooren
Voorzitter Raad van bestuur

Theo Janssens,
Voorzitter afdeling OCMW's

Luc Martens
Voorzitter VVSG